

Evaluatie

Nieuwsbegrip – begrijpend lezen met het nieuws van de dag

Vak Nederlands **Doelgroep** po en vo (mbo) **Prijs** Nieuwsbegrip Basis (inclusief wekelijks filmpje van het Jeugdjournaal) € 300 (po), € 375 (vo) per jaar, Nieuwsbegrip XL € 225
Informatiedrager internet **Systeemeisen** pc met internet en geluid, eventueel digibord **Uitgever** CED-Groep **Adres** postbus 8639, 3009 AP ROTTERDAM, telefoon (010) 4071599, e-mail: nieuwsbegrip@cedgroep.nl, website: www.cedgroep.nl, www.nieuwsbegrip.nl en www.nieuwsbegrip.nl

Besproken door Henk Botter

Elk willekeurig nieuwsonderwerp kan aan bod komen in Nieuwsbegrip. Op de site staat: 'Veel leerlingen vinden begrijpend lezen saai en weinig uitdagend. Daarom is er Nieuwsbegrip, een interactieve en aansprekende manier voor begrijpend lezen. Er zijn wekelijks teksten en opdrachten aan de hand van het nieuws. Bovendien besteedt u met Nieuwsbegrip structureel aandacht aan lees- en woordenschatstrategieën.'

Nieuwsbegrip Basis bestaat al vijf jaar. Om van Nieuwsbegrip een complete methode voor begrijpend lezen te maken, kwam in maart 2010 Nieuwsbegrip XL uit. Scholen die Nieuwsbegrip Basis en XL samen gebruiken, werken aan alle kerndoelen voor begrijpend lezen.

Sinds kort is Nieuwsbegrip een samenwerking met Jeugdjournaal aangegaan. Het NOS Jeugdjournaal maakt

iedere week een filmpje bij het Nieuwsbegrip-onderwerp. De ene keer is het filmpje geschikt om voorkennis te activeren of aan te brengen, in dit geval start de les met het filmpje. Andere keren dient het filmpje als verdieping bij de les. Leerkrachten laten het filmpje dan na de les zien.

WERKWIJZE

Leerlingen dragen de onderwerpen voor de teksten zelf aan. Het materiaal wordt aangeboden op vijf niveaus: AA (groep 4 po) via A, B, C en D (leerjaar 4 vmbo-tl, 3/4 havo/vwo en mbo 3/4).

Na inloggen kies je het juiste niveau en download je tekst, de opdrachten en de handleiding van recent materiaal. Dit is beschikbaar in Word- en pdf. Je past het eventueel aan en print dit voor de leerlingen óf stelt de materialen digitaal beschikbaar. Vervolgens bekijkt de leerling op het digibord of op de eigen computer het bijbehorende filmpje, leest de basistekst en maakt de opdrachten. Dit kan zelfstandig of onder leiding van de docent.

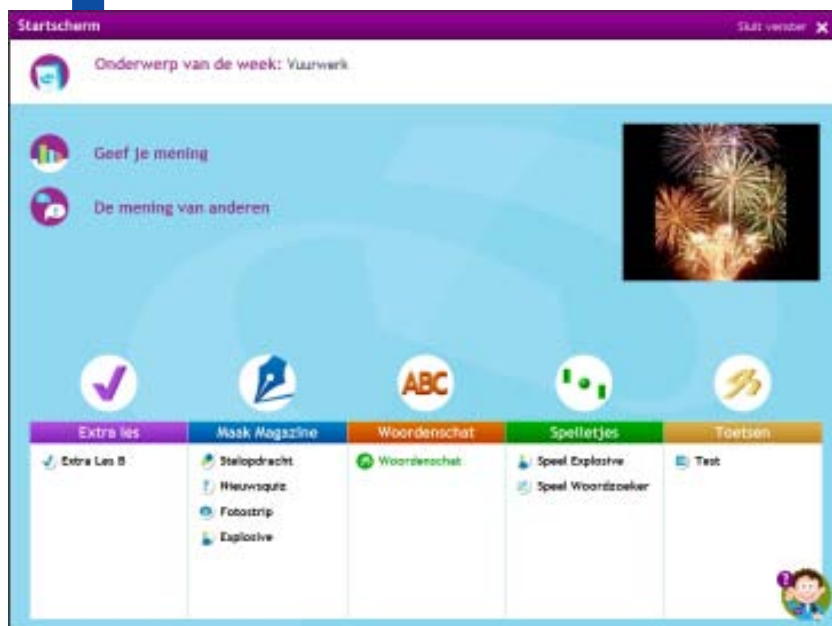
Er zijn per niveau begin- en eindtoetsen. Het is de bedoeling dat er per schooljaar tweemaal wordt getoetst. Op deze manier krijg je inzicht in de leesstrategieën van je leerlingen. In het archief zijn per strategie lessen beschikbaar waarmee leerlingen extra kunnen oefenen.

Voor de docenten is er basismateriaal: een algemene handleiding en een overzicht met toetsen. Daarnaast zijn er voor elk niveau hulpmiddelen voor leerlingen: een 'strategisch stappenplan lezen en luisteren' en een Woordhulp. Om leerlingen actiever bij Nieuwsbegrip te betrekken zijn er rolkaarten voor nieuwsvinders, -volgers en -bewaarders.

WERKWIJZE NIEUWSBEGRIIP XL

Nieuwsbegrip XL is opgezet als een motiverende en leerzame website voor leerlingen. Hier kunnen ze oefenen met verschillende tekstsoorten, woordenschat en maken ze functionele schrijfoefeningen. Met het aanbod op deze leerlingensite, in combinatie met de huidige website, kunnen scholen dan met Nieuwsbegrip werken aan alle kerndoelen van begrijpend lezen.' Als docent kom je eerst in het kantoor waar op het digibord het thema van de week getoond wordt. Door op het bord te klikken wordt het digitale schoolbord zichtbaar met links onderin het scherm het menu met de onderdelen Beginscherm, Archief, Extra les, Woordenschat en Stelling van de week. Bij de laatste drie onderdelen wordt er op vier niveaus materiaal aangeboden voor vertoning op het digibord.

Met behulp van de site kan een docent een klas aanmaken

met leerlingen en vervolgens de volgende onderdelen langsoopen en inrichten:

Leerlingen: klassen invoeren. Je geeft per leerling aan op welk niveau hij moet werken. Hier kunnen ook de vorderingen van de leerlingen worden gevolgd.

Toetsen: met woordenschattoets en leesbegriptoetsen op vier niveaus. Bij de woordenschattoets bepaalt de docent zelf welke woorden hij aan bod wil laten komen in de toets, en hoeveel (10, 20 of 30). Er worden dan automatisch meerkeuzevragen gegenereerd. De leesbegriptoetsen zijn te downloaden als pdf.

Lessen: met overzicht van de lessen van het schooljaar met vier onderdelen: basisles, [XL]-leesles, woordenschat en stelling.

Strategielessen: met acht onderdelen voor niveau A en B, bijvoorbeeld ophelderen van onduidelijkheden, voorspellen, verbanden leggen en studerend lezen.

Magazine: waar een klas een digitale krant kan maken met diverse opdrachten, zoals een Nieuwsquiz, artikel en een Fotostrip. Het samengestelde magazine wordt online 'gepubliceerd'. Leerlingen, ouders en docenten kunnen het inzien op de website.

LEERLING

Een leerling kan inloggen en gaat vervolgens aan het werk. Ook is het archief beschikbaar en, als een docent dat heeft aangemaakt, een magazine. Vervolgens is het mogelijk dat een leerling een eigen foto op het prikbord plaatst. Op het startscherm staat bovenin het onderwerp van de week. De leerling kan zijn mening geven op de stelling en kan daarna ook de mening van anderen zien. Er worden in de [XL]-leeslessen andere tekstsoorten aangeboden dan de informatieve teksten in Nieuwsbegrip Basis. In de [XL]-leeslessen vind je: beschrijving, instructietekst, reclame, betoog, interview, schema, brief, liedtekst of gedicht, verhalende tekst, informatieve tekst, recensie en verslag. De [XL]-leeslessen worden op de niveaus AA, A en B aangeboden. Leerlingen in de onderbouw van het vmbo kunnen ook profijt hebben van de [XL]-leeslessen op

Extra les

1 Voor het lezen

- Kijk naar de tekst. Let op:
  - de titel
  - de kopjes
  - de illustraties
  - opvallende woorden (vet, schuingedrukt, onderstreept, ...)
  - getallen
- Doe een **voorspelling** de tekst: gaat over...
- Wat weet je er al van? Wat heb je gezien, gehoord of gelezen?

2 Tijdens het lezen

- Lees de tekst.
- Onderstreep belangrijke woorden en signaalwoorden. Let op de **verbanden**.
- Maak aantekeningen en/of een schema. Heb je een goed beeld van de tekst?
- Stel vragen** over het belangrijkste van de tekst: Wie, Wat, Waar, Wanneer, Waarom, Hoe?

Begrip je nog wat je leest?
Wat doe je als je iets **niet begrijpt**?

- Je begrijpt een woord niet -> Gebruik de woordhulp op de andere kant.
- Je begrijpt een klein stukje tekst niet -> Lees het moeilijkste stukje nog een keer.

3 Na het lezen

- Kloopte je voorspelling?
- Kan je de tekst **samenvatten**? Vertel in een paar zinnen waar de tekst over gaat.

B-niveau, als aanvulling of vervanging van lessen in de methode Nederlands. Daarom zijn de [XL]-leeslessen van niveau B ook ondergebracht bij niveau C.

GEMOTIVEERD

Van diverse kanten komen er enthousiaste berichten over Nieuwsbegrip: de combinatie van actuele onderwerpen, teksten, filmpjes en activerende werkvormen zorgt ervoor dat leerlingen en docenten gemotiveerd raken voor de lessen begrijpend lezen. Voor de docenten is er veel extra materiaal beschikbaar op de site om de structuur en de inhoud van het werken met Nieuwsbegrip te doorgronden. Zo zijn de handleidingen met extra werkvormen per les handig in gebruik.

CONCLUSIE

De sites en het materiaal van Nieuwsbegrip en Nieuwsbegrip XL vormen voor docenten en leerlingen een uitdaging om met begrijpend lezen aan het werk te gaan. Het actuele materiaal is verzorgd en afwisselend. De opzet van de lessen is doordacht en goed gestructureerd. Dat is tegelijkertijd een valkuil: je moet je als leerkracht heel goed verdiepen in de werkwijze, voordat je met Nieuwsbegrip gaat werken. Gelukkig biedt Nieuwsbegrip veel uitleg op de site en er zijn scholingen.

Enkele kanttekeningen: de basislessen van NieuwsbegripXL worden alleen als pdf en niet als Wordbestand aangeleverd. Daardoor kunnen leerlingen deze lessen niet digitaal uitvoeren. Als de filmpjes in een hogere resolutie worden aangeboden, zijn ze nog beter te bekijken op een digibord.

REACTIE VAN DE UITGEVER

Wij zijn heel blij met alle positieve reacties op Nieuwsbegrip en NieuwsbegripXL. Inmiddels werkt de helft van de Nederlandse basisscholen en een groot deel van de scholen voor voortgezet onderwijs met Nieuwsbegrip. Klantonderzoeken laten zien dat de manier van werken – aan de hand van de actualiteit – leerlingen écht motiveert! Komende tijd blijven we werken aan verdere uitbreiding van Nieuwsbegrip. Bijvoorbeeld door het laten voorlezen van teksten mogelijk te maken. En door apps voor het digitale schoolbord te ontwikkelen. Daarnaast bieden we sinds enige tijd ook Masterclasses aan voor scholen die begrijpend lezen stevig willen aanpakken.

NIEUWSBEGRIP
begrijpend lezen voor de basisschool en vmbo

KlassteTV
Over het lesplan

CEO
groep

Waar

Wat doe je als je iets niet begrijpt?

De [XL]-leeslessen worden op de niveaus AA, A en B aangeboden.